

Rapport

Datum: 24 januari 2006

Rapportnummer: 2006/024

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst/Limburg geen nadere actie heeft genomen ten aanzien van het bedrijf, dat betalingen had ontvangen die eigenlijk voor verzoeker waren bestemd. Verzoeker wijst er op dat de Belastingdienst in brieven van 18 februari en 7 april 2004 aan het betrokken bedrijf respectievelijk de volgende opmerkingen had geplaatst: "indien een terugbetaling uitblijft zal ik u in rechten doen betrekken" en "indien ik niets naders van u verneem zie ik mij genoodzaakt verdere actie te ondernemen".

BEOORDELING

Bevindingen

1. Op 11 november 2003 diende verzoeker een aangiftebiljet in voor de inkomstenbelasting 2002. Op het aangiftebiljet was niet het juiste rekeningnummer van verzoeker vermeld. Ten aanzien van het juiste rekeningnummer ontbraken de laatste twee cijfers. Het nummer dat was vermeld, zonder de twee cijfers, behoorde toe aan een bedrijf te Vlaardingen.

2. Omstreeks medio december 2003 maakte de Belastingdienst een drietal bedragen, die waren bestemd voor verzoeker, over op het onjuiste rekeningnummer. In mededelingen met de dagtekening 24 december 2003 stelde de Belastingdienst verzoeker op de hoogte van twee van deze betalingen.

3. In een brief van 18 februari 2004 verzocht de Belastingdienst/Limburg het bedrijf te Vlaardingen om de drie ten onrechte overgemaakte bedragen binnen veertien dagen terug te betalen. In de brief vermeldde de Belastingdienst onder meer het volgende: "Indien een uitbetaling uitblijft zal ik u in rechten doen betrekken".

Bij brief van 7 april 2004 verzocht de Belastingdienst het bedrijf opnieuw om de ten onrechte uitbetaalde bedragen binnen veertien dagen terug te betalen. In deze brief merkte de Belastingdienst onder meer het volgende op: "Indien ik niets naders van u verneem zie ik mij genoodzaakt verdere actie te ondernemen."

Ondanks de brieven van de Belastingdienst betaalde het bedrijf de ten onrechte uitbetaalde bedragen niet terug.

4. In een brief van 21 juli 2004 verzocht verzoeker de Belastingdienst om de op de verkeerde rekening gestorte bedragen alsnog aan hem uit te betalen.

5. De Belastingdienst deelde verzoeker in een brief van 12 augustus 2004 mee dat niet aan het verzoek van 21 juli 2004 zou worden voldaan, omdat verzoeker het verkeerde rekeningnummer zelf had vermeld en de Belastingdienst geen enkele blaam trof. De

Belastingdienst gaf aan te blijven bij het standpunt dat al medio juni 2004 was ingenomen, namelijk dat bevrijdend was betaald. De Belastingdienst merkte daarbij op dat de verzoeken om terugbetaling aan het bedrijf te Vlaardingen alleen waren bedoeld als een poging te bemiddelen. De Belastingdienst liet verder weten niet de mogelijkheid te hebben om verdere actie te nemen, maar dat dat uiteraard niet was vermeld in de brieven aan het bedrijf in kwestie.

6. In een brief van 16 augustus 2004 schreef verzoeker de Belastingdienst onder meer dat de Belastingdienst nog steeds de optie had om een procedure te beginnen tegen het bedrijf in Vlaardingen. Verzoeker vroeg opnieuw om de op de verkeerde rekening gestorte bedragen alsnog naar hem over te maken.

7. In een brief van 4 oktober 2004 diende verzoeker een klacht in bij de Nationale ombudsman. Verzoeker merkte onder meer op dat de Belastingdienst bij hem het gerechtvaardigd vertrouwen heeft gewekt dat de bedragen die eigenlijk aan hem toekwamen van het bedrijf te Vlaardingen zouden worden teruggevorderd. Verzoeker gaf aan het onzorgvuldig te vinden dat de Belastingdienst vervolgens niet de daad bij het woord heeft gevoegd.

8. Bij brief van 4 november 2004 liet de Nationale ombudsman de Belastingdienst/ Limburg weten dat verzoekers brief van 16 augustus 2004 naar zijn mening een klachtbrief was in de zin van titel 9.1 van de Algemene wet bestuursrecht. De Nationale ombudsman verzocht de Belastingdienst om de klacht alsnog volgens de daarvoor bestemde procedure te behandelen en verzoeker daarover te berichten.

9. De Belastingdienst liet verzoeker in een brief van 10 december 2004 weten dat geen verwachtingen waren gewekt die de Belastingdienst niet wilde of kon waarmaken en dat de klacht ongegrond was. De Belastingdienst gaf aan dat er pogingen waren gedaan om het onverschuldigd betaalde bedrag terug te krijgen. Volgens de Belastingdienst was niet gesteld en niet gebleken dat zou zijn toegezegd dat de Belastingdienst deze pogingen zou voortzetten tot het niveau van een civiele vordering; een dergelijke toezegging zou ook haaks staan op het beleid van de Belastingdienst, dat inhield dat per geval wordt bepaald of het middel van een civiele vordering wordt ingezet.

10. In het verzoekschrift gaf verzoeker aan dat de Belastingdienst naar zijn mening ten onrechte had laten weten niet de mogelijkheid te hebben om actie te nemen. Volgens verzoeker had de Belastingdienst onverschuldigde betalingen verricht aan het bedrijf te Vlaardingen en kon de Belastingdienst de desbetreffende bedragen relatief eenvoudig terugvorderen. Verzoeker klaagt erover dat de Belastingdienst bij hem het gerechtvaardigde vertrouwen heeft gewekt dat de bedragen die eigenlijk aan hem toekomen zouden worden teruggevorderd. Verzoeker wees er in dat verband op dat de Belastingdienst in de brieven aan het bedrijf in Vlaardingen heeft aangegeven dat het bedrijf in rechte zou worden aangesproken ingeval terugbetaling zou uitblijven.

11. De Belastingdienst/Limburg liet in reactie op verzoekers klacht weten dat het vast beleid is, dat indien de oorzaak van de fout van storting op een andere dan de gewenste rekening ligt bij de belanghebbende zelf, de Belastingdienst uit coulance-overwegingen éénmaal probeert degene die de betaling heeft ontvangen te bewegen tot een terugbetaling. De Belastingdienst zond een kopie in van een passage uit de Actualiteiten Invordering (zie Achtergrond onder 1.), waarin deze materie aan de orde is. In de desbetreffende passage is tevens onder meer aangegeven dat ingeval degene die het bedrag onterecht heeft ontvangen niet reageert, de belanghebbende daarvan op de hoogte wordt gebracht. Daarbij behoort, onder vermelding van de naam en adresgegevens van de onrechtvaardig verrijkte, tevens te worden aangegeven dat de bemoeienis van de Belastingdienst daarmee is geëindigd, alsmede dat belanghebbende zelf de nodige stappen moet zetten om het bedrag in te vorderen.

De Belastingdienst gaf aan dat in dit geval van bedoeld beleid was afgeweken, in die zin dat na de brief van 18 februari 2004 nog een herinnering was verzonden op 7 april 2004. Nadat dit ook niet tot resultaat had geleid, had de Belastingdienst de gegevens van het bedrijf te Vlaardingen op 16 juni 2004 aan verzoeker bekend gemaakt, teneinde verzoeker in de gelegenheid te stellen zelf een vordering wegens ongerechtvaardigde verrijking te starten. Volgens de Belastingdienst kunnen bij verzoeker geen verwachtingen zijn gewekt door de brieven van 18 februari en 7 april 2004. Verzoeker ontving deze brieven pas nadat die hem op 16 juni 2004 per fax in kopie waren toegezonden. Volgens de Belastingdienst wist verzoeker op dat moment dat de poging om het geld terug te vorderen niet zou worden voortgezet.

De Belastingdienst merkte voorts onder meer - "ten overvloede", zoals werd aangegeven - op dat het weliswaar begrijpelijk was dat de Belastingdienst in de brief aan het bedrijf te Vlaardingen "een grote broek had aangetrokken", maar dat dat niet was goed te keuren daar het bedrijf toch niet in rechte zou worden betrokken. Volgens de Belastingdienst kwam een klacht daarover echter hoogstens toe aan het bedrijf in kwestie, en niet aan verzoeker.

De Belastingdienst deelde verder onder meer mee dat sinds 29 september 2004 zowel voor de terugvordering van een onverschuldigde betaling, als voor de kennisgeving van het beëindigen van de poging standaardbrieven waren voorgeschreven. De Belastingdienst zond de Nationale ombudsman afdrucken toe van de desbetreffende sjablonen (zie Achtergrond, onder 2. en 3.).

12. Naar aanleiding van de reactie van de Belastingdienst liet verzoeker onder meer weten dat van de Belastingdienst nooit de mededeling was ontvangen dat de pogingen om het geld terug te vorderen zouden worden gestaakt. Volgens verzoeker kon het op zich correct zijn dat afschriften van de brieven van 18 februari en 7 april 2004 pas op 16 juni 2004 van de Belastingdienst waren ontvangen, maar wilde dat niet zeggen dat daarmee niet een gerechtvaardigd vertrouwen kon worden gewekt.

Verzoeker deelde verder mee dat de door de Belastingdienst ingezonden standaardbrieven in dit geval niet relevant waren, aangezien zij in 2004 nog niet in gebruik waren.

13. Uit de namens verzoeker bij het verzoekschrift van 4 oktober 2004 gevoegde kopieën van de brieven van 18 februari en 7 april 2004 blijkt dat deze op 16 juni 2004 per fax door de Belastingdienst aan verzoeker zijn gestuurd.

Beoordeling

14. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

15. De Belastingdienst heeft zich op het standpunt gesteld dat bij verzoeker, door de mededelingen in de brieven van 18 februari en 7 april 2004 aan het bedrijf dat de voor verzoeker bestemde betaling had ontvangen, geen verwachtingen kunnen zijn gewekt over het nemen van verdere actie ten aanzien van dat bedrijf. De Belastingdienst heeft in dat verband opgemerkt dat verzoeker pas op 16 juni 2004 kopieën van de desbetreffende brieven had ontvangen en dat verzoeker op dat moment al was meegedeeld dat de Belastingdienst verder niets ging ondernemen.

Verzoeker heeft in reactie daarop laten weten dat het mogelijk is dat de kopieën van de brieven op 16 juni 2004 zijn ontvangen, maar dat nooit van de Belastingdienst is vernomen dat verder niets zou worden gedaan.

16. Vóór de lezing van de Belastingdienst spreekt dat het vast beleid is van de Belastingdienst om, in gevallen waarin de ongerechtvaardigd verrijkte niet terugbetaalt dan wel in het geheel niet reageert, de belanghebbende hiervan op de hoogte te stellen met de mededeling dat hiermee de bemoeienis van de Belastingdienst is beëindigd (zie Achtergrond, onder 1.). Verder acht de Nationale ombudsman het niet waarschijnlijk dat de Belastingdienst er op 16 juni 2004 zonder enige aankondiging of toelichting toe over is gegaan de afschriften van de brieven van 18 februari en 7 april 2004 aan verzoeker te faxen. Daarbij komt dat de Belastingdienst er al in de brief van 12 augustus 2004 naar heeft verwezen dat reeds medio juni 2004 het standpunt was ingenomen dat bevrijdend was betaald. Onder de gegeven omstandigheden acht de Nationale ombudsman het niet aannemelijk dat de Belastingdienst de afschriften van de brieven aan verzoeker heeft verstrekt, zonder daarbij op enigerlei wijze de mededeling te doen dat de zaak daarmee voor de Belastingdienst was afgehandeld. Wat betreft het nemen van verdere actie ten aanzien van het betrokken bedrijf kon er dan ook geen sprake zijn van gerechtvaardigde verwachtingen van verzoeker jegens de Belastingdienst die door de Belastingdienst dienden te worden gehonoreerd.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

CONCLUSIE

De klacht over de onderzochte gedraging van Belastingdienst/Limburg te Roermond is niet gegrond.

ONDERZOEK

Op 3 februari 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer J. te Weert, ingediend door Smits Vandenbroek Accountants Fiscalisten Vermogensadviseurs te Weert, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Limburg te Roermond.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Limburg verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reacties van verzoeker en de Belastingdienst gaven aanleiding het verslag te wijzigen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Verzoekers verzoekschrift van 4 oktober 2004.
2. Klachtafhandelingsbrief van de Belastingdienst/Limburg van 10 december 2004
3. Verzoekers verzoekschrift van 2 februari 2005.
4. Reactie van 26 april 2005 van de Belastingdienst/Limburg op verzoekers klacht.
5. Brief van 5 juli 2005 waarin verzoeker reageert op de reactie van de Belastingdienst.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Actualiteiten Invordering 1998

2.6 Betaling op uitgesloten dan wel verkeerde rekening

(...)

Als uit het ingestelde onderzoek naar het rekeningnummer (vermeld op de aangifte of uit de opgaven van de afdeling Terugbetalingen van de CBA) blijkt dat de oorzaak van de fout bij de belanghebbende (de gedupeerde) ligt, gaat u niet tot uitbetaling over.

U gaat, als belanghebbende onder uw eenheid valt, als volgt te werk:

a. U licht belanghebbende schriftelijk in omtrent uw bevindingen waarbij in ieder geval de volgende elementen aan de orde moeten komen:

- op welke rekening de teruggaaf daadwerkelijk is uitbetaald, zonder vermelding van de NAW-gegevens;
- de reden waarom de Belastingdienst tot uitbetaling op die rekening is overgegaan;
- dat de Belastingdienst door de handelwijze van belanghebbende bevrijdend heeft betaald ex artikel 6:34, lid 1 BW zodat hij niet de Belastingdienst kan/moet aanspreken maar degene die de betaling daadwerkelijk heeft ontvangen;
- dat de Belastingdienst, ondanks dat zij hiertoe niet verplicht is, uit coulance-overwegingen eenmaal zal proberen degene die de betaling ten onrechte heeft ontvangen tot prompte en gehele terugbetaling te bewegen;
- dat belanghebbende van het verloop daarvan op de hoogte zal worden gehouden.

b. Aan de ongerechtvaardigde verrijkte stuurt u een aangetekende brief waarin u aangeeft dat hij ten onrechte een bedrag heeft ontvangen en waarin u hem verzoekt dit gehele bedrag binnen twee weken na dagtekening te retourneren op rekeningnummer van uw eenheid;

(...)

d. Als de ongerechtvaardigde verrijkte aangeeft dat hij het bedrag niet wil of kan terugbetalen of in het geheel niet reageert, stelt u belanghebbende hiervan op de hoogte. Hierbij geeft u tevens aan dat de bemoeienis van de Belastingdienst hiermee is geëindigd en dat belanghebbende zelf de nodige stappen moet ondernemen om het nog ontbrekende bedrag bij de ongerechtvaardigd verrijkte te innen, onder vermelding van de NAW-gegevens van de ongerechtvaardigd verrijkte.

2. **Standaardbrief** van de Belastingdienst aan ongerechtvaardigd verrijkte

“Op 27 april 2005 heb ik € 1000.00 op uw rekening 30.00.99.525 overgemaakt. Dat bedrag is echter niet voor u bestemd.

Ik verzoek u dit bedrag vóór 15 mei 2005 aan de Belastingdienst terug te betalen. U kunt het bedrag overmaken op bankrekening 30.00.99.525 onder vermelding van 21212.

Ik bedank u alvast voor uw medewerking. Voor het ontstane ongemak bied ik u mijn excuses aan.

Als u nog vragen heeft over deze brief kunt u mij bellen op .”

3. **Standaardbrief** van de Belastingdienst aan de belanghebbende

“Op 15 maart 2005 heb ik u beloofd dat ik een bedrag van € 1.000,00, dat voor u bestemd was, zou terugvragen van, aan wie het ten onrechte was overgemaakt.

Op dit terugbetalingsverzoek heb ik geen reactie ontvangen. Ik kan terugbetaling niet afdwingen. Daarom adviseer ik u in een civiele procedure het bedrag terug te vorderen van, die er geen recht op heeft. Het adres en rekeningnummer vindt u hieronder:

Naam

Volledig adres

Rekeningnummer 30.00.99.525

Als u nog vragen heeft over deze brief kunt u mij bellen op .”